

3. Боброва Д.В. Зобов'язання, що виникають з публічної обіцянки винагороди (оголошення конкурсу) // Цивільне право: навчальний посібник для студентів юридичних вузів та факультетів. – С. 301.
4. Йоффе О.С. Обязательственное право. – М.: Юрид. лит., 1975. – С. 786
5. Смирнов В.Н. Конкурс в советском праве: Автореф. дис... канд. юрид. наук. – М., 1962. – 22 с.
6. Морозова С. Є. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу // Цивільне право України. Академічний курс: Підруч.: У 2 т. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2: Особлива частина. – К.: Концерн «Видавничий дім» «ІнЮре», 2003. – С. 303-307.

Мужайло Станіслав Васильович,

студент 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Завальнюк С.В.

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

У наш час стрімко зростає значення інтелектуальної діяльності у соціально-економічному розвитку суспільства, актуалізується творча розумова праця як одна із найважливіших чинників підвищення інноваційно-інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств. Все це, у свою чергу, загострює проблему створення надійної та ефективної системи охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

Слід зазначити, що проблеми, пов'язані з захистом прав інтелектуальної власності, плідно досліджували науковці Орлюк О.П., Зинов В.Г., Борохович Л.Н., Горнісевич А.М., Трохова М.В., Монастирська А.А., Харитонов Є.О., Харитонova О.І. та багато інших.

Відомо, що в Україні захист прав інтелектуальної власності забезпечуються Конституцією України, Цивільним Кодексом та іншими нормативно-правовими актами. Так, в ст.54 Конституції України зазначено, що «громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності [1]. У цій статті зафіксовані на національному рівні фундаментальні принципи прийнятої ООН Загальної декларації прав людини та Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права громадян. Саме на цих принципах і ґрунтується четверта книга Цивільного кодексу

України, в якій, відповідно до ст. 418, зазначається, що «право інтелектуальної власності – це право особи на результат інтелектуальної творчої діяльності або на інший об’єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим законом» [2].

Цивільний кодекс також включає положення про захист цього права з наголосом на те, що кожен має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності. У свою чергу, суд може, на підставі звернення громадян, прийняти рішення про: «застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів» [2].

Сучасний стан економічного розвитку країн відбувається на тлі глобалізаційних процесів. Стрімко розвивається міжнародна торгівля, посилюються економічні зв’язки, відбувається процес інтернаціоналізації економічного життя. Все це підштовхує країни до переосмислення шляхів поліпшення захисту прав інтелектуальної власності. Іншими словами, глобалізація кидає виклик основам захисту прав інтелектуальної власності: проблема захисту прав інтелектуальної власності стає спільною для всього світового співтовариства. В цих умовах, важливою є діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності, яка створює майданчики для обміну досвідом між країнами світу для пошуку шляхів модернізації механізмів захисту зазначених прав.

Розглянемо, на прикладі ряду країн, практику захисту прав інтелектуальної власності. Перш за все, дуже цікавим може бути досвід Франції, адже відомо, що французьке законодавство у сфері інтелектуальної власності є одним з найбільш розвинених у світі. У ст.1 французького патентного закону зазначається, що винахід чи відкриття в будь-якому виді виробництва є власністю його автора; через це закон повинен гарантувати йому всебічне і повне користування ним відповідно до умов і на строки, які будуть встановлені далі. У 1992 році все патентне законодавство Франції об’єдналося до Кодексу законів про інтелектуальну власність. Також уряд Франції проводить державну технологічну політику, яка здійснюється через спеціальне агентство – Анвар – урядове (державне) агентство з промислово-комерційним статусом. Його завданням є сприяння технологічному прогресу й новаторству.

У Республіці Молдова захист прав інтелектуальної власності здійснюється за допомогою цивільного, адміністративного, а також кримінального законодавства. Створена сучасна збалансована правова система, що забезпечує правовласників правовими інструментами для захисту їх прав, а також дозволяє державним органам застосовувати законні заходи втручання. Плідно працюють

у країні також різні правові інститути для захисту прав інтелектуальної власності. Це, наприклад, Національна комісія з інтелектуальної власності, яка працює з метою координації та забезпечення взаємодії міністерств та інших адміністративних органів і правовласників прав інтелектуальної власності, а також роботи зі зміцненням національних прав на інтелектуальну власність, боротьби з порушенням цих прав і запобігання їм, боротьби з піратством та контрафакцією в Молдові. Існує ще й Спостережна комісія за дотриманням прав інтелектуальної власності, яка наглядає за процесом розгляду судових справ стосовно порушення прав інтелектуальної власності. Її членами є представники державних органів, правовласників і недержавних об'єднань інтелектуальної власності.

Достатньо розвинутою уплані захисту прав інтелектуальної власності є Данія. В цій країні існує Міністерська мережа по боротьбі з порушенням прав інтелектуальної власності, яка була створена у 2008 році. У роботі цієї мережі беруть участь такі державні органи як: Державна прокуратура з розслідування серйозних економічних і міжнародних злочинів, Національна поліція Данії, Митне управління, Міністерство культури, що забезпечують досить ефективне функціонування. Водночас Мережа зуміла налагодити предметний діалог з промисловими колами, і ця співпраця має важливе значення та приносить велику користь. В рамках діяльності цієї організації було: збільшено термін кримінального покарання за порушення прав інтелектуальної власності до 6 років, ліквідовані фальшиві лікарські препарати, продукти харчування і напої.

В контексті розглянутого світового досвіду правове забезпечення захисту прав інтелектуальної власності в Україні характеризується недосконалістю і має суттєві прогалини, що і підтверджується даними Єдиного державного реєстру судових рішень України протягом 2006-2015 років. За цими даними, кількість розглянутих судами юрисдикційних справ про порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, протягом цього періоду, становить 18 104. У структурі правопорушень, на першому місці були справи про порушення прав на об'єкти авторського права і суміжних прав – 6806 або 37,56% ; справи про порушення прав на знаки для товарів і послуг склали 5340 або 29,5%, на зазначення походження товару – 4541 або 25%, на винаходи та корисні моделі - 760 або 4,2%.

Зауважимо, що в період з 2006 по 2010 р. зростала кількість справ про порушення прав на об'єкти авторського права та суміжних прав – з 69 до 935, тобто в 13,5 разів. У 2011 р. зафіксовано незначний спад, а з 2012 по 2015 р. спостерігалася загальна тенденція до зростання кількості справ про порушення прав на зазначені об'єкти. Найбільша кількість судових справ про порушення

прав на об'єкти авторського права та суміжних прав була розглянута у 2015 р., а саме-1005 [3, с.71].

Таким чином, проведенні дослідження показують, що законодавство України у сфері захисту прав інтелектуальної власності потребує подальшого розвитку та системного вдосконалення у відповідності до європейських стандартів, з урахуванням досвіду найбільш продвинутих, в цьому напрямку, країн Європи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (зі змінами). – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України. : Закон від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змінами). – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Орлюк О.П. Захист прав інтелектуальної власності в контексті європейської інтеграції с.71. – URL: file:///C:/Users/user/Downloads/vapny_2016_3_15.pdf.

*Нагорняк Анастасія Володимирівна,
студентка 1-го курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О.М.*

ВРЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНИМ ПРАВОМ ВІДНОСИН З НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ

Інтернет вже давно став невід'ємною частиною нашого життя, ми щодня безліч разів застосовуємо його ресурси та можливості. Вже досить звичним стало купувати речі та замовляти послуги через Інтернет, але питання правового врегулювання цих відносин є досить цікавим. Варто звернути увагу на надання юридичних послуг через мережу Інтернет. Адже громадяни, рано чи пізно стикаються з юридичними проблемами, які не є складними для юристів, і наявна можливість виконати якусь певну роботу через мережу Інтернет, це не потребує особистої зустрічі, що в свою чергу – спрощує процедуру надання таких послуг і робить їх доступнішими для широкого загалу.

Незважаючи на те, що категорія «юридична послуга» активно використовується у юридичній та економічній науці, комплексних досліджень щодо особливостей надання таких послуг через мережу Інтернет на сьогодні